

Lietuvos architektų sąjungos sudarytos Konkursų organizavimo vertinimo ir rengimo tobulinimo (KOVIRT) grupės iširtas Multifunkcinio komplekso Konstitucijos pr. 18B Vilniuje architektūrinio konkurso pravedimo atvejis.

TYRIMO EIGA IR TYRIMO GRUPĖS IŠVADOS

KOVIRT grupės sudėtis:

Artūras Asauskas
Gintautas Blažiūnas
Darius Linartas
Aurimas Syrusas (sekretorius)
Linas Tuleikis (pirmininkas)
Leonardas Vaitys

Tyrimo tikslai:

- Iširti vieno konkretaus konkurso organizavimo ir pravedimo atveji, nustatant padarytas klaidas, kurios įtakojo arba galėjo įtakoti konkurso rezultatų kokybę.
- Parengti rekomendacijas architektūrinių konkursų rengimui, siekiant užtikrinti sprendinių bei jų atrankos kokybę, bei apsaugoti architektų intelektinę nuosavybę.

Tyrimo metu gauta ir išnagrinėta medžiaga:

Sutartis dėl ekspertinių ir derinimo paslaugų su UAB "Investmira" ("Lords" atstovė), priedas prie sutarties dėl konkurso organizavimo, konkurso sąlygos, LAS konkursų nuostatai, konkurso samata, ekspertizės samata, vertinimo komisijos narių nešaliskumo deklaracijos, recenzijos, konkurso vertinimo komisijos vertinimo biuleteniai, konkurso vertinimo komisijos ataskaita, 8 sutartys su ekspertais, 6 ekspertinio vertinimo išvados, ekspertizių protokolai, ekspertų transporto bei apgyvendinimo ir maitinimo sąskaitos, konkurso organizavimo įvykiai, išdėstyti chronologine tvarka.

Tyrimo pozicinės nuostatos:

Tyrimas vykdomas LAS iniciatyva, todėl buvo išsiaiškinami tik veiksmai, priklausomi nuo LAS atstovų, neanalizuojant kitų organizacijų ar įmonių veiksmų ir iniciatyvų.

Organizacinių veiksmų vertinimas buvo vykdomas trimis aspektais, atskirai jų neįvardinant:

- teisiniu (kaip vienas ar kitas organizatorių veiksmas atitinka LAS priimtas bei įstatymines nuostatas);
- profesiniu (kaip vienas ar kitas organizatorių veiksmas atitinka organizacijos užsibrėžtus profesinius tikslus ar juos gali neigiamai įtakoti);
- etiniu (kaip vienas ar kitas veiksmas derina su profesine etika).

Tyrimo veiksmai:

KOVIRT grupė pirmame posėdyje (2016 05 13) išsirenka grupės pirmininką (L.Tuleikis) ir posėdžių sekretorių (A.Syrusas) bei nusistato, kad jos darbo forma bus posėdžiai, pokalbiai su konkurso organizatoriais ar dalyviais, susirašinėjimai tarp grupės narių bei individualiai analizuojama medžiaga. Kreipiamasi į LAS pirmininką su prašymu pateikti visus reikiamus dokumentus. 2016 07 04 d. gaunami pagrindiniai dokumentai, 2016 07 08 jie papildomi. Pakartotinai priminus apie negautus dokumentus, 2016 07 29 gaunami trūkstami dokumentai. Atsižvelgiant į KOViRT grupės narių atostogų grafikus, pasidalinama darbais tarp grupės narių, nagrinėjami pateikti dokumentai, parengiamos tų nagrinėjimų ataskaitos, jos aptariamos grupėje, koreguojamos bei tvirtinamos. organizuojami pokalbiai su Remigijumi Bimba, Rūta Leitanaite bei Mariumi Šaliamoru aiškinantis įvykių eigą bei priimtų sprendimų motyvus. Analizuojama ir aptariama surinkta

informacija, rengiamos išvados bei rekomendacijos, jos išdiskutuojamos, koreguojamos ir priimanamos.

Konkurso organizavimo chronologinė eiga:

2016 05 04	Sutarties (Nr. 15/05/04) tarp LAS ir "Lords LB" dėl ekspertizių organizavimo pasirašymas.
2016 08 vidurys	Pasirengimas, ekspertizės posėdžių organizavimo planavimas
2015 09 24	Sklypo Konstitucijos pr. 18B urbanistinės – paveldosauginės – architektūrinės studijos svarstymas VAUET
2016 01 06	Kviestinių ekspertų sąrašo patvirtinimas
2016 01 06	Projekto medžiagos ekspertams siuntimas (skaitmeniniu formatu)
iki 2016 01 12	Projekto medžiagos patikslinimas, papildymas (projekto autoriai)
2016 01 13	Ekspertų posėdis. Posėdis vyko lietuvių-anglų kalbomis.
2016 01 15	Posėdžio protokolo parengimas
nuo 2016 01 20	Antrojo ekspertų posėdžio organizavimas (iki antrojo posėdžio "AKG" turėjo patikslinti projektą pagal ekspertų pastabas)
2016 02 01	Planuota antrojo posėdžio data 2016 vasario 11 d. (gauti visų ekspertų sutikimai dalyvauti, atlikti organizaciniai darbai). išsiųstas kvietimas ekspertams ir "AKG"
2016 02 02	Diskusija su užsakovais ir sprendimas atsisakyti antrojo ekspertų posėdžio bei organizuoti kviestinį tarptautinį konkursą
2016 02 03- 20	Kviestinių dalyvių atranka (kartu su užsakovu)
2016 02 10 – 03 10	Konkurso sąlygų, maketo rengimas (į sąlygas integruotas pirmojo ekspertų posėdžio įdirbis: tinkama medžiaga)
2016 02 03-12	Recenzentų, komisijos sudarymas ir kvietimas
2016 02 26	Priedo prie sutarties tarp LAS ir "Lords LB" dėl architektūrinio konkurso pasirašymas
2016 02 24 – 03 03	Kviestinių grupių kvietimas (telefonu, el.laiškais)
2016 03 10	Konkurso sąlygų pateikimas konkurso dalyviams
iki 2016 04 11	Klausimai-atsakymai (atsakymus pateikiant per 3 d.d., susirašinėjimas el. paštu)
2016 04 25	Darbų pateikimas iki 13:00 val.
2016 04 25	Darbų skaitmeninės medžiagos pateikimas komisijos nariams ir recenzentams
2016 04 26 - 05 02	Darbų eksponavimas Konstitucijos pr. 29.
2016 04 28	Viešas darbų pristatymas, vertinimo komisijos posėdis
2016 04 29	Konkurso rezultatų paskelbimas dalyviams (el. paštu) Konkurso rezultatų paskelbimas viešai
2016 05 02 - 05 29	Darbų eksponavimas LAS patalpose Kalvarijų g. 1, Nuo 2016 m. balandžio 27 d. konkurso darbų medžiaga paviestina LAS tinklapyje www.architektusajunga.lt
2016 05 05	Konkurso ataskaitos parengimas

Tyrimo nustatytos aplinkybės ir veiksmai:

2015 metų kovą "Lords LB" pasikvietė kelias žinomas architektūros kompanijas (Architektūros paletė (L.Merkinas), Paleko archstudija (R.Palekas), Ambraso architektų biurą (A.Ambrasas), AKG (R.Bimba)) paruošti priešprojektinius pasiūlymus jų valdomame sklype Konstitucijos pr. 18B.

"Lords LB" labiausiai patiko AKG darbas ir jie nutarė tęsti projektavimą su R. Bimba.

Sutartis, pasak R. Bimbos, buvo labai vienašališka, sudėtinga. "Lords LB" suformulavo užduotį (su išplėsta programa) paruošti priešprojektinius pasiūlymus ir paruošti pristatyti juos VAUET.

Pasak M. Šaliamoro panašiu metu į LAS kreipėsi p. Žemaitis ("Lords LB") ir pasiūlė ekspertinio vertinimo formatą. M. Šaliamoras mano, kad tai jo įdirbio bendraujant su verslininkais ir investuotojais pasekmė (kreiptis į LAS visais architektūriniais klausimais, pažymint, kad LAS nėra stagnacinė organizacija ir tikrai galima atrasti bendradarbiavimo būdų visiems tinkamu susitarimu). M. Šaliamoras, kaip teigė, pasitaręs su LAS taryba ir administracija nutarė, kad ekspertinio vertinimo formatas yra priimtinas. "Lords LB" parengė sutartį, tačiau biudžetą pasiūlė M. Šaliamoras ir Užsakovas su juo sutiko.

2015 gegužės 4 d. pasirašoma sutartis tarp LAS ir "Lords LB" dėl projekto ekspertizės organizavimo.

Rengiant sutartį Rūta Leitanaite nedalyvavo, buvo pakviesta ją vykdyti. Prasidėjo pasirengimas, ekspertizės posėdžių planavimas.

2015 rugsėjo 24 d. įvyko Konstitucijos pr. 18B urbanistinės - paveldosauginės - architektūrinės studijos svarstymas VAUET.

Vienu klausimu buvo pristatyta ir urbanistinė - paveldosauginė studija ir AKG projektas, tai pristatė I. Kliobavičiūtė, R. Bimba, M. Pakalnis. VAUET urbanistiniu požiūriu pritarė aukštingumo didinimui, bet architektūrai nepritarė. Pasak M. Šaliamoro šis VAUET posėdis įvyko ekspertizės sutarties pagrindu, tačiau į spaudą tai išviešino patys "Lords LB", kas po to sukėlė sujudimą.

2016 sausio 6 d. buvo patvirtintas ekspertų sąrašas. Jo sudėtis gimė diskutuojant M. Šaliamorui, R. Leitanaitei ir p. Žemaičiui ("Lords LB"), buvo pasiremta logika, kad reikalingi 3 architektai iš LAS, 3 architektai iš užsienio (atrinkti pagal patirtį dirbant šioje teritorijoje) ir 3 atstovai iš Vilniaus miesto savivaldybės (kuri pati delegavo savo žmones ir jiems, kaip tarnautojams, nebuvo numatyta atlygio).

Iki 2016 sausio 16 buvo išsiųsta pilna projekto medžiaga ekspertams, o sausio 13 įvyko posėdis. Posėdis vyko lietuvių ir anglų kalbomis.

R. Leitanaite parengė posėdžio protokolą ir turėjo suorganizuoti antrąjį posėdį, kuriame AKG pagal ekspertų pastabas turėjo pataisyti savo pasiūlymus. Buvo suderintos datos, išsiųsti kvietimai, tačiau vasario 1d. paskamvino Užsakovas ir pareiškė, kad nori daryti konkursą, įvyko susitikimas (dalyvavo Linas Naujokaitis, Rūta Leitanaite ir p. Žemaitis).

L. Naujokaitis pavadavo M. Šaliamorą, kuris dėl ligos nebuvo nuo sausio 6 iki kovo pradžios.

R. Bimbos nuomone tą sprendimą padiktavo "Lietuvos" kino teatro vietoje planuojamo Modernaus Meno Centro [MMC] atvejis, kai atsiradus užsieniečiui architektui miestas derina ir palaiko projektą, meras palaiko projektą dėl užsieniečio architekto faktoriaus. Šiuo atveju "Lords LB" tai matė kaip kelią gauti Vilniaus miesto tarybos pritarimą bendrojo plano keitimui.

R. Bimba išsakė nuogastavimus, kad jo šioje vietoje LAS nepalaikė.

Konkursą organizuoti nuspręsta už pinigų likutį nuo ekspertų sutarties ir parengti priedą prie sutarties. Priedo prie sutarties turinį ruošė "Lords LB".

R. Leitanaite paskiriama koordinatorė, ji ruošė sąlygas. Jai numatytas 2500 eurų atlygis, tačiau iki šiol su ja nėra atsiskaityta, jos paprašyta "suprasti sunkią sąjungos finansinę padėtį" - taip teigė LAS pirmininkas. M. Šaliamoras paaiškino, kad tuo metu visi LAS resursai buvo nukreipti į Edinburgo architektūros festivalį.

Sprendimas daryti uždarą konkursą buvo iš "Lords LB" pusės ir nesileido į kalbas apie atvirą konkursą. Bendrų diskusijų metu buvo nuspręsta, kad dalyvaus 5 lietuviškos ir 5 užsieniečių kompanijos.

LAS išreiškė nepasitenkinimą dėl siūlomo 1500 eurų atlyginimo dalyvaujančioms kompanijoms, bet "Lords LB" nesutiko ir pareiškė patys rasiantys kompanijų, kurios dalyvaus už tokį atlygį.

Užsieniečiams kvietimus išsiuntė LAS, lietuviškoms kompanijoms - "Lords LB".

R. Leitanaite paruošė konkurso sąlygas, kurios buvo išsiųstos ir komisijos nariams, bet kažkokių rimtesnių pastebėjimų nebuvo. Komisijos sudėtis gimė iš diskusijų, nors buvo pažymėta, kad pagal

nuostatus negali būti daugiau 9 žmonių, tačiau "Lords LB" čia pozicija buvo labai tvirta. Nuspręsta, kad turi deleguoti po 3 narius (LAS - I. Kliobavičiūtė, J. Dripe, M. Šaliamoras, KVAD - 3 nariai, Savivaldybė - 3 nariai, "Lords LB" - 3 nariai ir vienas iš jų pirmininkas). Balsavimo sistema buvo sugalvotas "Lords LB" ir jie tvirtai laikėsi šio sprendimo.

Toliau sekė konkurso procedūros: kviestinių grupių kvietimas, konkursų sąlygų pateikimas konkurso dalyviams, klausimų - atsakymų procedūra.

2016 balandžio 25 d. konkursas baigėsi.

Pasak M. Šaliamoro jokių išankstinių susitarimų dėl laimėtojų tikrai nebuvo. "Lords LB" viešo darbų aptarimo metu pareiškė: "ką jūs išrinksite, tą mes pastatysime".

"Lords LB" yra atsiskatę su LAS pilnai, tačiau viduje atlikti ne visi mokėjimai.

Dokumentų vertinimas:

1. KONKURSO SĄLYGŲ NEATITIKIMAS LAS KONKURSŲ NUOSTATAMS, PROFESINĖS ETIKOS REIKALAVIMAMS IR KT.

E.NR.	ESMINIS PAŽEIDIMAS (9)	REIKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (4)	NEREIKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (7)
1.1		p.2 <u>konkurso skelbėjas</u> - tokio termino nėra konkursų nuostatuose, kodėl reikėjo pakeisti nuostatuose suformuotus konkurso veikėjų vaidmenis? Toks vardo keitimas gali būti suprastas, kaip samoninga pagalba konkurso užsakovo atsakomybės vengimui.	
1.2	p.5 tarp konkurso užsakovo ir organizatoriaus santykius grindžiamų dokumentų nepaminėti LAS konkursų nuostatai, nors kitame punkte (p.6.) fiktyviai tvirtinama, kad konkursas jais vadovaujasi (nors vadovaujasi selektyviai).		
1.3		p.13 pasirinkimas <u>vieno etapo konkurso</u> prieštarauja konkursų nuostatams, kuriuose įvardinama, kad vieno etapo konkursą galima pravesti tik tuo atveju, jei nereikia keisti teritorijos planavimo dokumentų, kaip nėra šiuo atveju.	p.13 <u>konkurso rūšis</u> "uždaras konkursas" įvardinta netiksliai, kaip konkursų nuostatuose.
1.4			p.21 įvardintas "laimėjimo atvejis", tačiau neišaiškinta kas tiksliai turima omeny.
1.5	p.22 įteisinti bet kokie ir bet kuriuo metu Skelbiančiosios organizacijos konkursų sąlygų pakeitimai, į kuriuos privalo atsižvelgti dalyviai - absoliutus pataikavimas Užsakovui, paverčiant dalyvių teises niekinėmis, nes gali būti situacijų, kai šio reikalavimo dalyviui net teoriškai neįmanoma įvykdyti.		
1.6	p.26.4 reikalavimas konkursui		

	pateikti "dalyvio komercinį pasiūlymą", ir perspėjimas, kad neįvykdžius šio reikalavimo projektas gali būti atmestas (p.33) yra tiesioginis dalyvių vertimas nusižengti Europos (architektūrinių paslaugų teikėjų) etikos kodeksui, kurio p.4.8 nurodo, kad "architektūros paslaugų teikėjas nedalyvauja jokiame projektų ar konkurenciniame konkurse bei neteikia pasiūlymo, jei pasiūlymo atlyginimas bus pavišintas prieš pasirenkant projektą ar architektūros paslaugų teikėją".		
1.7			p.29 reikalavimas visoje vizualinėje medžiagoje pateikti dalyvio pavadinimą (neapibrėžta kas tai, ar autorių pavardės, ar įmonės pavadinimas), rodo, kad konkursas nėra slaptas, tai nėra pažeidimas, bet kelia abejonių konkurso laimėtojų išrinkimo objektyvumu ir nešališkumu.
1.8		p.39 suteikiama teisė konkurso skelbėjui "patikslinti" konkurso sąlygas sudaro galimybę konkursui įpusėjus koreguoti arba keisti užduotį ar sąlygas.	
1.9			p.42 teigiama, kad Skelbiančioji organizacija turi teisę pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą, bet tai yra organizacinis dalykas, todėl tai turėtų atlikti organizatorius (galbūt Skelbiančiosios organizacijos valia).
1.10	p.51 išvardintą vertinimo komisijos sudėtis rodo, kad komisijos nariai parinkti aiškiai pataikaujant konkurso užsakovui, o ne siekiant surasti kokybiškiausią sprendimą - daugumą komisijos narių sudaro įvairių derinančių ar turinčių įtakos projektavimo procesams institucijų vadovai, kas rodo, kad pagrindinis konkurso tikslas atrinkti ne geriausią darbą, tačiau atrinkti tą darbą, kuris po to neturėtų trikdžių, derinant su suinteresuotomis institucijomis.	p.51 išvardintą vertinimo komisiją sudaro 12 narių, kas prieštarauja konkursų nuostatų p.35.1. reikalavimui, kad komisiją sudaro ne daugiau 9 fizinių asmenų.	
1.11			p.52 skiria vertinimo komisijos pirmininku (nėra duomenų, kad jis architektas), o konkursų nuostatai pirmininku rekomenduoja skirti architektą.
1.12			p.53 įvardinamas vertinimo komisijos atsakingas sekretorius, tačiau tokių pareigų nėra minima konkursų nuostatuose. Kodėl prireikė tokio neatitikimo, kuris neturi jokios

			prasmės, tačiau įveda juridinės sumaišties?
1.13	p.56.7 tarp vertinimo kriterijų įrašyta projekto parengimo kaina yra nusižengimas Europos etikos kodeksui.		
1.14			p.58 išdėstytas reikalavimas visiems vertinimo komisijos nariams pasirašyti nešališkumo deklaraciją, tačiau net ir komisijos nariai užsieniečiai pasirašė lietuvišką deklaracijos tekstą. Nėra duomenų, ar jie buvo supažindinti su tuo tekstu jiems suprantama kalba, ar tai tik buvo atlikta formaliai.
1.15	p.63 pasirinktas balsavimo principas sudaro galimybes iškreipti balsavimo procedūrą, kaip ir įvyko šiuo konkrečiu atveju, kai komisijos nariai visai nevertino kitų darbų, o skyrė 10 balų vienam darbui, tuo smarkiai deformavo darbų vertinimo eilę ir (keli komisijos nariai) nulėmė nugalėtoją.		
1.16	p.75 įteisintas reikalavimas konkurso laimėtojui gražinti premiją, jei bus su juo pasirašytas kontraktas ir p.74.1 skliausteliuose įrašyta išlyga, ne tik pažeidžia konkurso nuostatų p.120, 122, tačiau yra ir žeminantis konkurso dalyvių atžvilgiu.		
1.17	p.80 suteikia neproporcingą galią konkurso skelbėjui nevykdyti savo įsipareigojimų bei nusižengia konkurso nuostatų p.126.		
1.18	p.84 reikalavimas visiems autoriams pilna apimtimi perleisti turtines teises konkurso skelbėjui yra grubiai pažeidžiantis architektų interesus, vienareikšmiai naudingas tik vienai pusei - konkurso skelbėjui. Šis punktas grubiai pažeidžia konkursų nuostatų p.17, kuriame LAS įsipareigoja ginti konkurse dalyvaujančių asmenų teises ir interesus.		

2. SUTARTIES Nr.15/05/04 (2015.05.04) IR PRIEDO NR.1 PRIE SUTARTIES (2016.02.26) NEATITIKIMAS LAS KONKURSŲ NUOSTATAMS, PROFESINĖS ETIKOS REIKALAVIMAMS IR KT.

E.NR.	ESMINIS PAŽEIDIMAS (2)	REIŠKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (4)	NEREIŠKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (5)
2.1	Pagal sutarties punktą 1.1 Vykdytojas įsipareigoja „..atlikti planuojamo statyti pastato PP architektūrinių sprendinių ekspertinį tyrimą ir organizuoti (kartu su Užsakovu ir Projektuotoju) Projektuotojo		

	parengtų PP sprendinių derinimą ir viešinimą...” Manychiau, kad LAS neturėtų įsipareigoti derinti kieno nors pateiktus pasiūlymus ir atlikti projekto viešinimą.		
2.2	2,3,2. punktas. “Vykdotojas kartu su Užsakovu bendromis jėgomis siekia, kad PP pasiūlymams, kurie bus parengti pagal ekspertų pasiūlymus ir pastabas, pritartų suinteresuotos institucijos, įskaitant, bet neapsiribojant Vilniaus miesto savivaldybės Miesto plėtros departamento direktoriaus, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio padalinio atstovas.” Punktas yra ne LAS veiklos užduotis- derinti projektus.		
2.3.			3 sutarties punktas. Sutartyje neaprašyta kaip atsiskaitoma už darbus, neaprašomas išankstinis apmokėjimas. Tarkime, kad mokomi pinigai po sutarties įvykdymo ir projektas nesuderintas su reikalingomis institucijomis, galima pinigų ir nesulaukti.
2.4.			4.1 punktas. Greičiausiai neapsižiūrėta “ PP rengimas, ekspertavimas...”. Pagal sutartį PP nerengiami.
2.5,		1.2. priedo punktas. “Konkursas rengiamas vieno etapo ribotas kvietimas..” Pagal konkursų nuostatas šio projekto sudėtingumą ir BP keitimo būtinybę konkursas negali būti rengiamas vieno etapo.	
2.6.		2.1.3. pinktas. “Rekomenduoti Užsakovui kvalifikuotus tam tikrų sričių ekspertus (recenzentus), kurie pateiktų savo išvadas apie konkursinius darbus. Užsakovo numatytų recenzentų kandidatūros derinamos su Vykdytojų”. Ekspertus (o ne recenzentus) skiria LAS pirmininkas pagal Komisijos narių arba Koordinatoriaus prašymą ir kandidatūrų derinimas su Užsakovu nebūtinai.	
2.7.		2.3. Vykdotojas kartu su Užsakovu: 2.3.1.skiria vertinimo komisiją, kurią sudaro: 2.3.2. komisijos pirmininkas – Užsakovo paskirtas asmuo , turintis lemiamą sprendžiamąją balsą teisę, komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai”. Užsakovas neturėtų skirti asmens, tai turėtų būti bendras sprendimas tarp LAS ir Užsakovo.	
2.8.			2.5.1 punktas apie balsų paskirstymą

			konkurso dalyviams. Nėra aiškiai aprašytas paskirstymo mechanizmas (tas pats liečia ir konkurso rengimo nuostatas), kur sunkiai suprantama formuluotė "Kiekvienas komisijos narys privalo paskirstyti visus savo balsus". Pažeidimą priskirti prie esminių pažeidimų negalima dėl tikslumo nebuvimo konkursų nuostatose, nors tai vienas ir svarbiausių punktų atrenkant konkurso nugalėtoją.
2.9.			2.3.2. punktas."Viešai skelbiam bus tik I vietos nugalėtojas, kitų dalyvių surinktų balsų skaičius/ pozicija po balsavimo nebus viešinama". Realybėje buvo paskelbti visi trys Iprizininkai, nors sutartyje kalbama visai kitaip.
2.10.		3.3. punktas apie apmokėjimą, kur aprašoma, kad "Užsakovas įsipareigoja apmokėti už suteiktas paslaugas ir atliktus darbus per 10 darbo dienų po Konkurso vertinimo komisijos protokolų perdavimo ir darbų atlikimo akto pasirašymo". Punktą reiktų konkretizuoti apie apmokėjimo tvarką ir etapiškumą, nes tokiu atveju LAS iš savo lėšų turi apmokėti viešbučius, patalpų ir/ar kt. nuomą o pinigų apmokėjimo terminas nukeliamas vėlesniam laikotarpiui.	
2.11.			Priedas prie sutarties "Darbų sąmata". Pateiktose eilutėse pateikti skaičiai neatitinka tikrovės, nes antros ir trečios vietos laimėtojai gavo didesnes sumas kaip 1 500 eurų.

3. KONKURSO DARBŲ RECENZIJŲ ATITIKIMAS LAS KONKURSŲ NUOSTATAMS, PROFESINĖS ETIKOS REIKALAVIMAMS IR KT.

E.NR.	ESMINIS PAŽEIDIMAS (3)	REIKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (4)	NEREIKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (1)
3.1			Pagal LAS AKN (Architektūrinių konkursų nuostatus) nėra recenzento ar recenzijos sąvokos. Pagal vykdomas funkcijas artimiausia konsultanto (eksperto) pareigybė(p.15.5).
3.2.	Recenzentų (konsultantų) žodiniai pasisakymai viešojo svarstymo metu neatitiko raštiškos recenzijų redakcijos. (Pvz. žodiniame pristatyme KOKO projektas apibūdintas išskirtinai kritiškai, Libeskind darbas labai plačiai ir teigiamai, o raštiškoje recenzijų versijoje visi darbai aprašyti glausčiau ir labiau tolygiai.)		

3.3.	Recenzentai (konsultantai) du, o recenzija visiems darbams viena. (Konsultantų nuomonės neprivalo sutapti ir galėtų atskleisti darbus iš įvairesnių požiūrio taškų).		
3.4.	<p>Recenzijose kaip svarbiausias išskirtas aspektas, kurio net nėra tarp konkurso sąlygose nurodytų tikslų. Konkurso sąlygos pagrindinis tikslas nurodomas išrinkti geriausią arch. pasiūlymą, kuris sukurtų aplinką darbui ir verslui, praturtintų dešiniąjį krantą reprezentatyviu ženklu, nauja viešąja erdve.</p> <p>Recenzentai svarbiausiu klausimu įvardina „kiek ir koku būdu galima viršyti dabar galiojančius Teritorijos užstatymo aukštingumo ir intensyvumo reglamentus“. Ar tikrai tik aukštas pastatas gali atitikti konkurso iškeltus tikslus?</p>		
3.5.		Darbai nagrinėjami pagal 3 prieštarigus ansambliško, integralumo ir lyderystės aspektus, tačiau recenzijose neatsispindi, kad stiprinant vienas savybes prarandamos kitos. Pvz. stiprinant lyderystės aspektą, turėtų silpnėti ansambliško aspektas. Darbai pagal tai turėtų būti suskirstyti į grupes.	
3.6.		Recenzijų netolygumas: vieni darbai nagrinėti perdėm poetiškai („skrodžia Vilniaus padangę, žadėdamas naują būtį, <...> tarsi ambicinga svajonė siekti neįmanomo, <...> ženklas, įkvepiantis drąsiai eiti pergalingu keliu“), kituose narstomi pabrėžtinai utilitarūs aspektai („mažoka veiklos, transportas organizuotas vienu patekimu, nespręstas pakilimas iš duobės“).	
3.7.		Trūksta gilesnės projektų analizės, paslėptų privalumų ir trūkumų nagrinėjimo, o susitelkiama į paviršutiniškus išorinius parametrus ir estetinius vertinimus ar postringavimus (pvz. citata: „kažkoks drovumas ar baimė, kai iki šiol vyravo doktrina, kad kuo mažiau matomas pastatas, tai tuo jis geresnis. <...> Juokinga, bet ką padarysi“). Konsultantų (ekspertų) paslaugos būtų prasmingos, jei atskleistų tas projektų savybes, kurių vertinimo komisija nepajėgi lengvai pastebėti ir įvertinti.	
3.8.		Nėra daugelio teiginių argumentacijos arba ji perdėm subjektyvi, neretai siūloma	

		aukštingumą didinti, „nes tai matosi“.	
--	--	--	--

4. KONKURSO VERTINIMO KOMISIJOS NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJŲ ATITIKIMAS LAS KONKURSU NUOSTATAMS

E.NR.	ESMINIS PAŽEIDIMAS (2)	REIŠKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (2)	NEREIŠKŠMINGAS PAŽEIDIMAS (1)
4.1.	Užsienio šalių Komisijos nariams duodamos pasirašyti nešališkumo deklaravijos lietuvių kalba. Tai iš esmės prasilenkia su logika.		Iš to išplaukia, kad p. Jan Litborn nes neparašė vardo ir pavardės kur priklauso.
4.2.		Nešališkumo deklaracijos pasirašytos vėliau, nei paskelbtas Konkursas, kaip tai nusako nuostatai. [Visos deklaracijos pasirašytos balandžio 28d., o konkursas paskelbtas vasario 26 d.]	
4.3.		Nėra atsarginių narių nešališkumo deklaracijų. Pagal Nuostatus jie privalo dalyvauti visuose Komisijos posėdžiuose.	
4.4.	Konkurso nuotatų I skyriaus 3.5. punktas nusako, kad konkursą „vertina nepriklausomi (nesusiję su Užsakovu giminystės, verski, darbo ir pan. santykiais) vertintojai“. Tuo tarpu du Komisijos nariai, pasirašę deklaracijas, dar iki konkurso veikė kartu su Konkurso Užsakovu, atstovaudami jį (rengdami pasiūlymus, kas mažų mažiausiai sukuria verslo santykius) konkrečiai to paties sklypo Konstitucijos 18 b klausimais.		

Tyrimo išvados:

1. LAS atstovai, derybose dėl konkurso sąlygų turėdami derybinę persvarą prieš konkurso užsakovą UAB "Investmira" neišnaudojo tų galimybių ir nusileido daugumoje pozicijų, aukodami konkurso kokybę, viešąjį interesą ir architektų teises. Faktiškai, užsakovas be architektūrinės bendruomenės pritarimo tokioje vietoje negalėjo įvykdyti pageidaujamų apimčių, netrukdomiems veiksams jiems reikėjo palankios viešosios nuomonės, ką gali sukurti sėkmingas konkursas.
2. Konkurso organizacija ir su ja susiję LAS atstovų veiksmai ignoravo pagrindinius LAS tikslus (LAS įstatų p.10.1, 10.2, 10.3, 10.4), o veikė išskirtinai gindami konkurso užsavovo valią. Šio konkurso rengimo ir pravedimo metu organizacijos vadovas (M.Šaliamoras ir l.e.p. L.Naujokaitis) bei už konkursą atsakingas asmuo (R.Leitanaitė) ne kartą atliko veiksmus, prieštaraujančius organizacijos patvirtintiems konkursų organizavimo nuostatomis, bei LAS įstatams. [1.1.,1.2.,1.3., 1.5.,1.6.,1.8.,1.10.,1.13.,1.15.,1.16.,1.17.,1.18.](#)
3. LAS atstovai nesudarė darnios komandos visuose konkurso organizaciniuose procesuose, sprendimus priiminėjo LAS pirmininkas, nesuorganizavęs nuoseklus kolektyvinio darbo, neinformuodavęs LAS Tarybą apie proceso eigą. Organizatoriai privalėjo atsiklausti Tarybos dėl procesų, kadangi kai kurie LAS atstovų veiksmai prieštaravo galiojantiems LAS nuostatomis.
4. Parenkant konkurso recenzentus bei vertintojus didžiausias dėmesys buvo kreipiamas ne į aukščiausią profesionalumo lygį, bet į asmenų užimamas pareigas projektą derinančiose institucijose, galimai administraciškai ar politiškai įtakojamą, ar į visuomeninį-populistinį bet ne profesinį žinomumą, taip pat galimai politiškai įtakojamą asmenį.

5. Konkurso darbų vertinimui buvo pasirinkta ydinga sistema, leidusi grupei vertinimo komisijos narių kardinaliai paveikti vertinimo rezultatus, atiduodant visus vertinimo balus vienam darbui, kiti konkursiniai darbai liko nevertinti (taip pasielgė 3 komisijos nariai, - sutapimas, kad lygiai tiek komisijoje buvo užsakovo atstovų).

6. Pasirašant sutartį su UAB "Investmira" buvo priimtas neleistinas įsipareigojimas organizuoti priešprojektinių pasiūlymų derinimą, kas iš esmės neatitinka LAS veiklos. 2.1.

KOVIRT grupės rekomendacijos konkursų organizavimui:

1. Laikytis LAS nustatytų ir patvirtintų taisyklių bei nuostatų tiek raidės tiek ir dvasios. Esant prieštaravimams nuostatams privalu priimti kolegialius sprendimus, tariantis su LAS taryba arba LAS skyriaus valdyba.

2. Organizuojant konkursą siekti aukščiausios kokybės, užtikrinant, kad numatytos laiko sąnaudos bei sutartas atlyginimas įgalins apsirūpinti pakankamais finansiniais ir techniniais ištekliais, leidžiančiais pilnai įvykdyti savo įsipareigojimus klientui, visuomenei, bei dalyviams.

3. Siekiant užtikrinti konkursų organizavimo sėkmę, įsteigti LAS visuotiniame narių susirinkime renkama KONKURSŲ KOMISIJA. Veikdama pagal suvažiavimo patvirtintus nuostatus ir įgaliojimus, tokia komisija užtikrintų konkursų kokybę, skaidrumą ir viešumą.

4. KONKURSŲ KOMISIJA turėtų peržiūrėti ir siūlyti LAS visuotiniam narių susirinkimui tvirtinti patobulintus konkursų rengimo nuostatus bei galėtų įgyventinti aukščiau rekomendacijose išvardintus punktus.

5. Skirti LAS atstovus, galinčius padėti VPT parengti VP įstatymo pataisais, užtikrinančias architektūrinę kokybę konkursuose.

KOVIRT grupė:

Artūras Asauskas

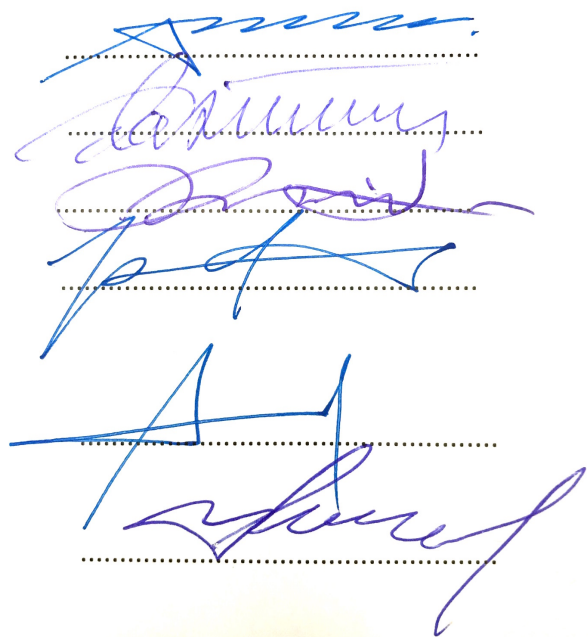
Gintautas Blažiūnas

Darius Linartas

Leonardas Vaitys

Aurimas Syrusas (sekretorius)

Linas Tuleikis (pirmininkas)

2016 11 02